

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu **R. P.**, *zastúpeného advokátkou JUDr. I. R.*, proti žalovanému **Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Košiciach, Krajskému dopravnému inšpektorátu**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č.p. KRP-45-1/DI-1-2008 zo dňa 17.apríla 2008, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/58/2008-44 zo dňa 24.februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/58/2008-44 zo dňa 24.februára 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č.p. KRP-45-1/DI-1-2008 zo dňa 17.apríla 2008. Žalovaný ako druhostupňový správny orgán uvedeným rozhodnutím zmenil rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného

zboru v Košiciach zo dňa 2.januára 2008, č.p.: ORP-P-1419/1-ODI-2007, ktorým bol obvinený žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ zákon o priestupkoch“) pre porušenie § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 315/1996“) s tým, že podľa § 11 ods.3 cit. zákona o priestupkoch upustil od uloženia sankcie, keďže k náprave páchatel'a postačuje samotné prejedanie priestupku. Zmena sa týkala vypustenia textu vo výroku rozhodnutia i jeho odôvodnenia, ktorý sa týkal kvalifikácie priestupku (§ 3 ods. 2 písm. c/) zákona č. 315/1996 Z.z.) a jeho nahradenia textom týkajúcim sa kvalifikácie priestupku ako porušenia § 3 ods. 2 písm. a/, c/ a § 52 ods.1 citovaného zákona, pričom ostatné časti rozhodnutia ostali nezmenené.

Ako vyplynulo z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, po oboznámení sa s obsahom administratívnych spisov a ostatným spisovým materiálom, krajský súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Vychádzajúc z dokazovania vykonaného prvostupňovým správnym orgánom ako aj žalovaným, krajský súd dospel k záveru, že obidva správne orgány postupovali podľa ustanovení zákona o priestupkoch, a preto sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi uvedenými v napadnutom rozhodnutí, ktoré považuje za úplné, vecne správne a v súlade so zákonom. Žalovaný sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými v podanom odvolaní, ako to vyplýva z dôvodov preskúmaného rozhodnutia žalovaného.

Podľa názoru súdu v danom prípade zo strany správneho orgánu prvého stupňa bolo naplnené ustanovenie § 77 zákona o priestupkoch, pretože výrok jeho rozhodnutia obsahuje všetky náležitosti, ktoré výrok rozhodnutia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia obsahovať má, vrátane popisu skutku a označenia miesta a času spáchania skutku (str. 1 rozhodnutia ods. 1).

Taktiež podľa názoru krajského súdu právne bezvýznamná je aj námietka žalobcu týkajúca sa formulácie jeho konania v popise skutku (stál, sedel a ležal na uvedenej komunikácii), ktorú považuje za ničím nepodloženú, pretože je síce pravda, že žalobca sa v priebehu správneho konania vyjadril, že na uvedenej komunikácii stál, ale svoje tvrdenie ničím nepreukázal ani v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Navyše aj v prípade,

že by bolo v konaní preukázané, že na uvedenej komunikácii za uvedených okolností iba stál, toto jeho konanie v súvislostiach uvedených v napadnutých rozhodnutiach a vyplývajúcich aj z obsahu spisu napĺňa znaky skutkovej podstaty priestupku, z ktorého bol uznaný vinným.

Tvrdenie žalobcu, že jeho konanie mali správne orgány kvalifikovať ako konanie, ktoré je v príčinnej súvislosti s prezumpciami, uvedenými v § 2 ods. 2 zákona o priestupkoch nebolo možné akceptovať. Súd zhodne ako správne orgány dospel k záveru, že na predmetné konanie žalobcu nie je možné aplikovať citované zákonné ustanovenie.

Ako ďalej uviedol krajský súd pri nutnej obrane (písm. a/ cit. zák. ustanovenia) ide o odvrátenie nebezpečenstva, ktoré vzniká útokom človeka, pričom obrana je namierená proti útočníkovi. Za útok je potrebné považovať protiprávne konanie človeka proti záujmom chráneným zákonom, ktorý musí priamo hroziť alebo trvať. Obrana smeruje proti útočníkovi a spravidla postihuje jeho telesnú integritu. Musí prebiehať súčasne s útokom. Vychádzajúc z uvedeného v danom prípade nešlo o nutnú obranu. Žalobcovi nehrozila žiadna ujma, svojím konaním však privodil nebezpečenstvo vzniku ujmy na živote a zdraví nie iba sebe, ale aj iným účastníkom cestnej premávky (vodiči nákladných motorových vozidiel vyvážajúcich drevnú hmotu po účelovej komunikácii).

Uviedol, že pri krajnej núdzi (písm. b/ cit. zák. ustanovenia), záujmom chráneným zákonom hrozí určité všeobecné nebezpečenstvo, väčšinou nemajúce povahu ľudského konania a určite nezodpovedajúce útoku človeka. V tomto prípade musí byť splnená podmienka subsidiarity. Princíp subsidiarity vyžaduje, aby boli najskôr vyčerpané všetky iné prostriedky na zamedzenie hroziaceho nebezpečenstva, pri ktorých dôjde k obetovaniu iného chráneného záujmu. Základným rysom krajnej núdze je teda chrániť dôležitejší záujem obetovaním záujmu menej závažného. V danom prípade podľa názoru súdu táto podmienka splnená nebola. Žalobca okrem ním tvrdenej výzvy policajnej hliadke, aby zabránila odchodu kamiónov, ktorú nepreukázal, nepreukázal ani to, že by vyčerpal všetky iné prostriedky na zamedzenie hroziaceho nebezpečenstva, ktoré v danom prípade vyčerpať mohol bez toho, aby privodil nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia sebe a iným účastníkom cestnej premávky. Práve tento záujem je podľa názoru súdu záujmom nadradeným záujmu, ktorý žalobca podľa jeho tvrdenia chránil.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobe vyhovieť.

Podľa jeho názoru rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Uviedol, že už v žalobe okrem iného poukázal na to, že z dokazovania pred správnym orgánom nevyplýva, že by sa dopustil skutku tak, ako je opísaný vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, teda že by „stál, sedel a ležal na účelovej komunikácii“. Zo záznamu o podaní vysvetlenia o objasňovaní priestupku ako i z výpovede žalobcu vyplýva, že na účelovej komunikácii stál. O inom konaní nesvedčí žiaden v konaní vykonaný dôkaz.

Poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca svoje tvrdenia ohľadne toho či stál, sedel a ležal na účelovej komunikácii nijakým spôsobom nepreukázal. Podľa názoru žalobcu záver súdu je v rozpore s ustanovením § 73 ods.1 zákona o priestupkoch. Nebolo povinnosťou žalobcu dokazovať, že sa konania nedopustil, ale naopak toto bolo povinnosťou správneho orgánu.

Uviedol, že skutočnosti tvrdené v správe o objasňovaní priestupku, pokiaľ nie sú preukázané v konaní vykonanými dôkazmi, nemôžu byť samy osebe podkladom pre záver správneho orgánu, že sa žalobca určitého konania dopustil. V správe o objasňovaní priestupku je uvedené, že svedkami v nej opísaného konania boli Mgr. M. B. a nadstržm. Š. K. Správny orgán uvedených svedkov nevypočul. Jeho záver o skutkovom stave je teda nevyhnutné považovať za nepodložený.

Podľa názoru žalobcu názor súdu, že v podstate nezáleží na tom, či žalobca sedel, stál alebo ležal nijako nekorešponduje s povinnosťou správneho orgánu uviesť vo výroku rozhodnutia „popis skutku“. Názor súdu prvého stupňa, že v skutočnosti je jedno či žalobca stál, sedel alebo ležal alebo len stál, pretože ak samotné státie je priestupkom, sa nijako s náležitosťou – popis skutku vo výroku rozhodnutia správneho orgánu nevyrovnáva a je v rozhodovacej činnosti správneho súdnictva bezprecedentný.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že žalobca konal v rozpore so zákonom č. 315/1996 Z.z., keď stál, sedel a ležal na komunikácii. Žalobca mal a mohol zabrániť vývozu dreva z T. a K. doliny iným a zákonným spôsobom, ktorý by nepredstavoval porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu. Svojím konaním tak ohrozil svoj vlastný život a zdravie ako aj majetok a zdravie vodičov nákladných automobilov, ktorí vyvážali drevnú hmotu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.mája 2011 (§ 156 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku). Odvolací súd rozhodol jednomyseľne.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, z priestupkového spisu OR PZ ODI OBCP Košice č.p. ORP-P-1419/1-ODI-2007 vyplýva, že OO PZ Vysoké Tatry bolo zistené spáchanie priestupku podľa § 22 ods.1 písm. k/ zákona o priestupkoch, z ktorého je podozrivý R. P., ktorý dňa 26.apríla 2007 v čase o 14.00 – 14.15 hod. na účelovej komunikácii v smere T. a K. dolina ako účastník cestnej premávky – chodec ležal, sedel a stál na uvedenej komunikácii, čím vytvoril prekážku v cestnej premávke a bránil v jazde nákladným motorovým vozidlám realizujúcim vývoz drevnej hmoty z T. a K. doliny. Tým porušil § 3 ods. 1, ods. 2 a/ a c/ a § 52 ods.2 zákona č. 315/1996 Z.z. Svedkami uvedeného boli npor. Mgr. M. B. a nstržm. Š. K.

Uvedenú skutočnosť preukazuje najmä správa o výsledku o objasňovaní priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky zo dňa 26.apríla 2007, z obsahu ktorej bolo zistené spáchanie priestupku. Podozrivým zo spáchania priestupku bol žalobca, ktorý dňa 26.apríla 2007 v čase o 14.00 – 14.15 hod. ako účastník cestnej premávky – chodec ležal, sedel a stál na uvedenej komunikácii, čím vytvoril prekážku v cestnej premávke a bránil

v jazde nákladným motorovým vozidlám realizujúcim vývoz drevnej hmoty z T. a K. doliny. Svedkami uvedeného konania boli npor. Mgr. M. B. a nstržm. Š. K.

Do zápisnice o podaní vysvetlenia, spísanej dňa 26.apríla 2007 so žalobcom, žalobca uviedol, že po príchode do T. doliny požiadal prítomnú policajnú hliadku, aby zabránila odchodu kamióna s drevom, nakoľko SIŽP v ten deň vydala rozhodnutie o pozastavení činnosti spracovania kalamity a ponechaní v pôvodnom stave. Zároveň 20.apríla 2007 bolo podané trestné oznámenie na porušenie § 305 Trestného zákona - takže odvážané drevo je dôkazový materiál k tomuto trestnému oznámeniu. Nakoľko policajná hliadka odmietla reagovať na výzvu, bol žalobca prinútený nahlásiť porušovanie nariadenia SIŽP a likvidáciu dôkazov na linku 158. Do príchodu policajnej hliadky sa žalobca z jeho pohľadu primeraným spôsobom pokúsil zabrániť odjazdu kamiónu s drevom a to státím na ceste. Nebolo mu umožnené čakať na ním privolanú policajnú hliadku a bol predvedený.

Z úradného záznamu spísaného na základe telefonického rozhovoru s príslušníkom OO PZ Vysoké Tatry stržm. M. Š. dňa 11.septembra 2007 vyplýva, že žiadne iné skutočnosti alebo záznamy, ako i svedkovia či dokumentácia k danej veci zistené neboli. Podľa jeho vyjadrenia všetky skutočnosti, ktoré boli zistené počas objasňovania priestupku R. P. dňa 26.apríla 2007, sú obsiahnuté v správe o výsledku objasňovania priestupku. Na základe uvedených zistených skutočností správny orgán zvážil, že nie je dôvod na postúpenie spisového materiálu za účelom zistenia ďalších nových skutočností, nakoľko ako vyplynulo z telefonického rozhovoru, nové skutočnosti týkajúce sa daného priestupku neexistujú.

Do zápisnice z ústneho pojednávania o priestupku zo dňa 2. januára 2008 žalobca k svojmu konaniu – státi na ceste podal vyjadrenie. Uviedol, že skutok, ktorý je predmetom konania súvisí s odstraňovaním kalamitného dreva v T. a K. doline, nakoľko nákladné vozidlo odvážalo drevo zo spracovania tejto kalamity. Na základe začatia týchto prác bolo podaných niekoľko trestných oznámení. V súvislosti s odstraňovaním kalamitného dreva v T. a K. doline bola tiež L. Z. V. podaná sťažnosť na Ústavný súd SR. Podľa jeho názoru sa nedopustil žiadneho priestupku, nakoľko sa snažil svojim konaním – primeraným spôsobom zabrániť ničeniu dôležitých dôkazov a porušovaniu nariadenia SIŽP.

Prvostupňový správny orgán v rozhodnutí zo dňa 2.januára 2008, Č.p.:ORP-P-1419/1-ODI-2007 vo výroku uviedol, že R. P. dňa 26.apríla 2007 v čase od 14,00 hod. na účelovej

(lesnej) komunikácii smerom na T. a K. dolinu vo Vysokých Tatrách v blízkosti hotela P. ako chodec, teda účastník cestnej premávky stál, sedel a ležal na uvedenej komunikácii, čím ohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a to tým, že bránil prejazd nákladným motorovým vozidlám realizujúcim vývoz drevnej hmoty z danej lokality, taktiež neposlúchol požiadavku a pokyn policajtov súvisiacich s výkonom ich oprávnení v cestnej premávke, aby danú komunikáciu opustil. Menovaný bol následne predvedený hliadkou policajného zboru na útvar PZ, kde s ním bola spísaná zápisnica o podaní vysvetlenia podľa § 17 ods. 1 zákona NR SR č. 171/1990 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. K priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bola spracovaná správa o výsledku objasňovania priestupku. Týmto konaním R. P. porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z.z., čím sa uznáva vinným zo spáchania skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch.

Druhostupňový správny orgán vyhodnotil situáciu tak, že žalobca porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a/ a c/ a § 52 ods.1 zákona č. 315/1996 Z.z. a bol uznaný vinným zo spáchania skutkovej podstaty priestupku podľa ust. § 22 ods. 1 písm. k/ zákona o priestupkoch.

V správnom súdnictve sudy preskúmajajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Pre súd je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia; súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Správny súd pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúvaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 SŽ-o-KS 92/2006 zo dňa 20.júna 2006, sp. zn. 2 Sžo 83/2007 zo dňa 25.júna 2008).

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V zmysle § 245 ods. 2 OSP pri rozhodovaní, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho uváženia.

Vychádzajúc z pripojeného administratívneho spisu ako i doterajšieho priebehu konania dospel odvolací súd k záveru, že námietky žalobcu uvedené v žalobe a v odvolaní proti rozsudku nie sú takými námietkami, s ktorými by sa už žalovaný vo svojom rozhodnutí dostatočne podrobne nevysporiadal. Tieto námietky preto nemohli obstáť ani v súdnom prvostupňovom konaní a ani v súdnom druhostupňovom odvolacom konaní. Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd ako aj správne orgány oboch stupňov správne vyhodnotili skutkový stav a správne aplikovali príslušné ustanovenia zákona o premávke na pozemných komunikáciách a zákona o priestupkoch.

Rozhodnutie o uložení sankcie za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona o priestupkoch nie je možné označiť za nezákonné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci len preto, že neboli vypočutí svedkovia konania žalobcu dňa 26. apríla 2007. Zo spisu nesporne vyplýva, že svedkami uvedeného konania boli Mg., M. B. a nstržm. Š. K. Uvedená skutočnosť je potvrdená správou o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Policajti v tejto správe uviedli okrem iného, že R. P. na účelovej komunikácii v smere T. a K. doliny vo Vysokých Tatrách, ako účastník cestnej premávky, chodec ležal, sedel a stál na uvedenej komunikácii, čím vytvoril prekážku v cestnej premávke v jazde nákladným motorovým vozidlám realizujúcim vývoz drevnej hmoty z T. a K. doliny.

Podľa názoru súdu žalobca sa priznal k spáchaniu priestupku, uvádzal však, že na ceste len stál, pričom uvedené tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázal, naopak z listinných dôkazov vyplynulo, a to z výpovedí svedkov, že na ceste stál, ležal a sedel, pričom súd nemal dôvod spochybňovať vierohodnosť spísaných dokumentov. S poukazom na ustanovenie § 8 ods.1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších

predpisov, je policajt pri vykonávaní služobnej činnosti viazaný predpismi a dbá na česť, vážnosť a dôstojnosť kontrolovanej osoby i svoju vlastnú a je povinný nepripustiť, aby v súvislosti s touto činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma.

Žalobca mal a mohol zabrániť vývozu dreva z T. a K. doliny iným a zákonným spôsobom, ktorý by nepredstavoval porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu a to zákona č. 315/1996 Z.z.. Svojim konaním tak ohrozil svoj vlastný život a zdravie ako aj majetok a zdravie vodičov nákladných motorových vozidiel, ktorí drevnú hmotu vyvážali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nebude opakovať odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu ani nebude opakovať odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ale na ne ako na vecne správne a postačujúce odkazuje (§ 219 ods.2 OSP v znení zákona č. 384/2008 Z.z., účinnom od 15. októbra 2008).

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku), pričom sa stotožnil s právnym posúdením veci, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovení § 224 ods. 1 v spojení § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a žalovanému v tomto konaní náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 25. mája 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová